

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 5 maj 2022*

”Begäran om förhandsavgörande – Socialpolitik – Artikel 157 FEUF – Protokoll (nr 33) – Likabehandling av män och kvinnor i arbetslivet – Direktiv 2006/54/EG – Artikel 5 c och artikel 12 – Förbud mot indirekt könsdiskriminering – Företags- eller yrkesbaserat system för social trygghet som är tillämpligt efter det datum som avses i protokoll (nr 33) och artikel 12 i direktiv 2006/54 – Ålderspension för offentliganställda tjänstemän – Nationell lagstiftning enligt vilken det föreskrivs en årlig justering av ålderspensionerna – Gradvis justering beroende på pensionens storlek och ingen justering över ett visst belopp – Motivering”

I mål C-405/20,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Verwaltungsgerichtshof (Högsta förvaltningsdomstolen, Österrike) genom beslut av den 31 juli 2020, som inkom till domstolen den 28 augusti 2020, i målet

EB,

JS,

DP

mot

Versicherungsanstalt öffentlich Bediensteter, Eisenbahnen und Bergbau (BVAEB),

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Arabadjiev samt domstolens vice ordförande L. Bay Larsen, tillika tillförordnad domare på första avdelningen, samt domarna I. Ziemele, T. von Danwitz (referent) och P.G. Xuereb,

generaladvokat: A. Rantos,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

* Rättegångsspråk: tyska.

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- JS och EB, genom M. Riedl, Rechtsanwalt,
- DP, genom M. Riedl, Rechtsanwalt och i eget namn,
- Österrikes regering, genom J. Schmoll och C. Leeb, båda i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom B.-R. Killmann och A. Szmytkowska, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 27 januari 2022 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 157 FEUF, protokoll (nr 33) om artikel 157 FEUF, som fogats till EUF-fördraget (nedan kallat protokoll nr 33) och artiklarna 5 och 12 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/54/EG av den 5 juli 2006 om genomförandet av principen om lika möjligheter och likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet (EUT L 204, 2006, s. 23).
- 2 Begäran har framställts i tre mål mellan EB, JS respektive DP och Versicherungsanstalt öffentlich Bediensteter, Eisenbahnen und Bergbau (BVAEB) (Sjukförsäkring för anställda inom offentlig sektor, järnvägar och gruvnäringen, Österrike), angående den årliga justeringen av deras ålderspensioner.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 Protokoll nr 33 har följande lydelse:

”Vid tillämpningen av artikel 157 i detta fördrag skall förmåner för arbetstagare på grund av sociala trygghetssystem inte anses som lön om och i den mån förmånerna kan hänföras till anställningstider före den 17 maj 1990, utom när det gäller arbetstagare eller deras förmånsberättigade anhöriga som före den tidpunkten har väckt talan vid domstol eller inlett ett likvärdigt förfarande enligt tillämplig nationell lagstiftning.”

- 4 I artikel 1 i direktiv 2006/54 föreskrivs följande:

”Syftet med detta direktiv är att säkerställa att principen om lika möjligheter och likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet genomförs.

Därför innehåller det bestämmelser för att genomföra principen om likabehandling i fråga om följande:

...

c) Företags- eller yrkesbaserade system för social trygghet.

...”

5 I artikel 2.1 i detta direktiv föreskrivs följande:

”I detta direktiv avses med

a) *direkt diskriminering*: när en person på grund av kön behandlas mindre förmånligt än en annan person behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation,

b) *indirekt diskriminering*: när en skenbart neutral bestämmelse eller ett skenbart neutralt kriterium eller förfaringssätt särskilt missgynnar personer av ett visst kön jämfört med personer av det andra könet, om inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet objektivt kan motiveras av ett berättigat mål och medlen för att uppnå detta mål är lämpliga och nödvändiga,

...

f) *företags- eller yrkesbaserade socialförsäkringssystem*: system som inte regleras av rådets direktiv 79/7/EEG av den 19 december 1978 om successivt genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet i fråga om social trygghet [(EGT L 6, 1979, s. 24)] vilkas syfte är att ge dem som arbetar, både anställda och egenföretagare, i ett företag eller i en grupp av företag, inom ett område för ekonomisk verksamhet eller yrkessektor eller grupp av sådana sektorer, förmåner som skall komplettera förmånerna enligt lagstadgade system för social trygghet eller ersätta dessa, vare sig deltagandet i sådana system är obligatoriskt eller frivilligt.”

6 Artikel 3 i direktivet, med rubriken ”Positiv särbehandling”, har följande lydelse:

”Medlemsstaterna får behålla eller besluta om åtgärder inom ramen för artikel [157.4 FEUF] för att i praktiken säkerställa full jämställdhet mellan kvinnor och män i arbetslivet.”

7 I avdelning II i direktiv 2006/54 återfinns kapitel 2 som har rubriken ”Likabehandling i företags- eller yrkesbaserade socialförsäkringssystem”. Kapitel 2 innehåller bland annat artiklarna 5 och 12.

8 I artikel 5 i direktiv 2006/54, med rubriken ”Förbud mot diskriminering”, föreskrivs följande:

”Utan att det påverkar artikel 4 skall det inte förekomma någon direkt eller indirekt könsdiskriminering i företags- eller yrkesbaserade system för social trygghet i fråga om

a) sådana förmånens räckvidd och villkoren för att få del av dem,

b) skyldighet att betala avgifter och beräkningen av avgifterna,

c) beräkningen av förmåner, däribland tilläggsförmåner avseende make/maka eller närstående och de villkor som avgör hur länge rätten till förmånerna skall kvarstå.”

9 I artikel 12 i direktivet, med rubriken ”Retroaktiv verkan”, föreskrivs följande:

”1. Varje bestämmelse som syftar till att genomföra detta kapitel, när det gäller arbetstagare, skall omfatta alla förmåner från företags- eller yrkesbaserade system för social trygghet som härrör från anställningstiden efter den 17 maj 1990 och skall tillämpas retroaktivt till den dagen, utan att det påverkar rättigheter för de arbetstagare eller deras medförsäkrade som före den dagen har väckt talan vid domstol eller inlett ett likvärdigt förfarande enligt nationell lag. I det fallet skall genomförandebestämmelserna tillämpas retroaktivt till den 8 april 1976 och omfatta alla förmåner som härrör från anställningsperioder efter den dagen. För medlemsstater som anslöt sig till [unionen] efter den 8 april 1976 och före den 17 maj 1990 skall den dagen ersättas av den dag då artikel 157 [FEUF] blev tillämplig på deras territorium.

2. Den andra meningen i punkt 1 hindrar inte tillämpningen av nationella bestämmelser om frister som kan åberopas vid talan mot arbetstagare eller deras medförsäkrade som har väckt talan vid domstol eller inlett ett likvärdigt förfarande enligt nationell lag före den 17 maj 1990, under förutsättning att de nationella bestämmelserna inte är mindre förmånliga för en talan av det slaget än för liknande talan av inhemsk art och att de inte gör utövandet av rättigheter som följer av [unions]rätten omöjligt i praktiken.

3. För medlemsstater vilkas anslutning ägde rum efter den 17 maj 1990 och som den 1 januari 1994 var parter i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall datumet den 17 maj 1990 i punkt 1 första meningen ersättas med datumet den 1 januari 1994.

4. För andra medlemsstater vilkas anslutning ägde rum efter den 17 maj 1990 skall datumet den 17 maj 1990 i punkterna 1 och 2 ersättas av det datum då artikel 157 [FEUF] blev tillämplig på deras territorium.”

Österrisk rätt

10 I 41 § Bundesgesetz über die Pensionsansprüche der Bundesbeamten, ihrer Hinterbliebenen und Angehörigen (Pensionsgesetz 1965) (Federal lag om pensionsrättigheter för statliga tjänstemän, deras efterlevande och deras familjemedlemmar (1965 års pensionslag)) av den 18 november 1965 (BGBl., 340/1965), i dess lydelse vid tidpunkten för omständigheterna i målet vid den nationella domstolen (nedan kallad PG 1965), föreskrivs följande:

”...

(2) Ålderspension och efterlevandepensioner enligt denna lag ... ska justeras vid samma tidpunkt och i motsvarande omfattning som pensioner i den lagstadgade pensionsförsäkringen,

1. när rätten till pension redan har intjänats före den 1 januari det aktuella året

...

(4) Den metod för justering av pensionerna som anges i 711 § [Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (allmän lag om social trygghet)] för kalenderåret 2018 ska tillämpas analogiskt ... Vid höjning enligt artikel 711 § stycke 1 punkt 2 i [den allmänna lagen om social trygghet] ska det totala beloppet för höjningen dras av från ålders- eller efterlevandepensionen.”

11 I 108f § i den allmänna lagen om social trygghet, i dess lydelse vid tidpunkten för omständigheterna i de nationella målen (nedan kallad ASVG), föreskrivs följande:

”(1) Förbundsministern för social säkerhet, generationer och konsumentskydd ska för varje kalenderår fastställa indexeringsfaktorn med beaktande av riktvärdet.

(2) Riktvärdet ska fastställas så att höjningen av pensionerna genom anpassning till riktvärdet motsvarar höjningen av konsumentpriserna enligt tredje punkten. Riktvärdet ska avrundas till tre decimaler.

(3) Höjningen av konsumentpriserna ska fastställas mot bakgrund av den genomsnittliga höjningen under tolv kalendermånader till och med juli det år som föregår anpassningsåret, varvid konsumentprisindex 2000 eller ett index som har trätt i dess ställe ska tillämpas. För detta ändamål ska det göras en beräkning av det aritmetiska genomsnittet av den årliga inflationstakten som offentliggjorts av Statistik Austria.”

12 108h § ASVG har följande lydelse:

”(1) Den 1 januari varje år ska

a) alla pensioner som betalas ut från socialförsäkringen, för vilka referensdagen (223 § stycke 2) infaller före den 1 januari detta år,

...

multiplieras med indexeringsfaktorn. ...

(2) Den justering som avses i stycke 1 ska göras på grundval av den pension som intjänats enligt de bestämmelser som var i kraft den 31 december föregående år ...”

13 I 711 § ASVG föreskrivs följande:

”(1) Med avvikelse från 108h § stycke 1 första meningen och stycke 2 ska uppräkningsbeloppet för kalenderåret 2018 inte ske med korrigeringskoefficienten utan på följande sätt: Det samlade pensionsbeloppet (stycke 2) ska ökas med

1. 2,2 procent, när pensionen inte överstiger 1 500 euro per månad,

2. 33 euro, när pensionen överstiger 1 500 euro men inte 2 000 euro per månad,

3. 1,6 procent när pensionen överstiger 2 000 euro men inte 3 355 euro per månad,

4. en procentsats som är linjärt avtagande mellan värdena 1,6 procent och 0 procent, när pensionen överstiger 3 355 euro men inte 4 980 euro per månad.

5. Om den totala pensionsinkomsten överstiger 4 980 euro i månaden sker ingen uppräkningsbelopp.

...”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 14 Klagandena i de nationella målen (EB, JS och DP) är tre män födda före år 1955 som har arbetat som statliga tjänstemän i Österrike. De pensionerades under år 2000, år 2013 respektive år 2006. År 2017 uppgick deras ålderspension till 6 872,43 euro brutto för EB, till 4 676,48 euro brutto för JS och till 5 713,22 euro brutto för DP.
- 15 Klagandena i de nationella målen gjorde individuella framställningar till BVAEB om uppräknings av deras ålderspension från och med den 1 januari 2018. BVAEB konstaterade att EB:s och DP:s pensioner inte berättigade till uppräknings, eftersom de översteg det takbelopp på 4 980 euro per månad som avses i 711 § stycke 1 ASVG. JS ålderspension justerades genom att en höjning med 0,2989 procent tillämpades.
- 16 Respektive klagande i de nationella målen överklagade till Bundesverwaltungsgericht (Federala förvaltningsdomstolen, Österrike) och gjorde gällande att 41 § stycke 4 PG 1965, jämförd med 711 § stycke 1 punkt 4 sista meningen ASVG, innebär indirekt könsdiskriminering, vilken strider mot unionsrätten. Genom dessa bestämmelser berövas nämligen – på grund av storleken på deras pensioner – två av dem helt och en av dem nästintill helt rätten till uppräknings av sina pensioner.
- 17 Till stöd för sina överklaganden anförde klagandena i de nationella målen att de nationella bestämmelser om justering av pensioner som var tillämpliga på dem inte upphört att, sedan år 1995, vara till förfång för deras situation och att högre pensioner under åren 2001–2017 endast hade justerats i begränsad utsträckning. De gjorde dessutom gällande att denna lagstiftning utgjorde indirekt könsdiskriminering. Till stöd för sitt påstående lade klaganden fram en statistisk rapport enligt vilken 8 417 var män och 1 040 kvinnor bland dem som uppbar ålderspension enligt PG 1965 med ett månatligt belopp som överstiger 4 980 euro, medan antalet personer som uppbar ålderspension från statlig tjänstgöring uppgick till 79 491 män och 22 470 kvinnor.
- 18 Bundesverwaltungsgericht (Federala förvaltningsdomstolen) ogillade överklagandena och fann att förelåg en motivering som innebar att det saknades fog för argumentet om könsdiskriminering. Med avseende på enbart EB och DP fann den domstolen att det var utrett att betydligt fler män än kvinnor berördes av 41 § stycke 4 PG 1965, jämförd med 711 § stycke 1 sista meningen ASVG.
- 19 Klagandena i de nationella målen överklagade dessa avgöranden till den hänskjutande domstolen, Verwaltungsgerichtshof (Högsta förvaltningsdomstolen, Österrike).
- 20 Den hänskjutande domstolen anser att den ålderspension som klagandena i de nationella målen uppbar enligt PG 1965 omfattas av tillämpningsområdet för artikel 157 FEUF, protokoll nr 33 och artikel 12 i direktiv 2006/54, eftersom de är födda före år 1955. Den hänskjutande domstolen frågar sig därför för det första om den eventuella betydelsen för överklagandet av den tidsmässiga begränsning av kravet på likabehandling mellan män och kvinnor, vilken följer av protokollet och nämnda artikel i direktiv 2006/54 och som för Österrikes del avser perioden före den 1 januari 1994. Enligt den hänskjutande domstolen talar den praxis från EU-domstolen som bland annat bygger på domen av den 6 oktober 1993, Ten Oever (C-109/91, EU:C:1993:833) för tolkningen att denna begränsning inte är tillämplig på den pensionsjustering som ifrågasatts av klagandena i de nationella målen och sålunda inte kan hindra dem från att åberopa kravet på

likabehandling av män och kvinnor, även om begränsningen, åtminstone delvis, skulle kunna anses vara tillämplig på sådana förmånsaspekter som den aktuella pensionsjusteringen i proportion till de anställningsperioder som klagandena hade fullgjort före den 1 januari 1994.

- 21 Den hänskjutande domstolen har för det andra angett att den aktuella nationella lagstiftningen innebär att statliga, pensionerade tjänstemän som enligt PG 1965 uppbär en månatlig bruttopension som överstiger ett visst belopp inte eller nästintill inte fått sina pensioner uppräknade för år 2018, i motsats till personer med lägre pensioner. En sådan nackdel skulle kunna utgöra könsdiskriminering om den berör ett mycket större antal män än kvinnor. Den hänskjutande domstolen har preciserat att sedan år 1997 följer den årliga justeringen av pensionerna inte längre löneutvecklingen för offentliganställda tjänstemän i aktiv tjänst utan, genom att det i 41 § PG 1965 hänvisas till ASVG, inflationstakten, i syfte att upprätthålla pensionstagarnas köpkraft. Även om detta system har utformats så, att det är avsett att tillämpas generellt och på lång sikt, har den österrikiska lagstiftaren regelbundet använt sig av möjligheten att under vissa år anta bestämmelser som avviker från den allmänna indexeringen av pensioner till inflationen.
- 22 Vad gäller justeringen av pensionerna för år 2018 har den hänskjutande domstolen påpekat att den österrikiska regeringen har motiverat denna avvikelse med sociala hänsyn. BVAEB har även åberopat sociala hänsyn som motivering till en eventuell indirekt diskriminering. BVAEB anser för det första att den årliga tillämpningen av en enhetlig procentsats på kort tid skulle skapa en "oberättigad klyfta" mellan de olika nivåerna på ålderspensionerna och, för det andra, att de högsta pensionerna kunde bära en lägre justering utan att deras värde eller pensionstagarnas levnadsstandard skulle äventyras. En sådan justering är därför med hänsyn till statens finansiering av justeringarna i deras helhet inte oacceptabel och krävs av solidaritetsskäl.
- 23 Den hänskjutande domstolen frågar sig emellertid huruvida dessa skäl kan motivera en eventuell indirekt diskriminering och huruvida de krav som följer av proportionalitetsprincipen är uppfyllda. Den hänskjutande domstolen hyser i synnerhet tvivel om huruvida den aktuella nationella lagstiftningen om justering av pensioner är nödvändig, ändamålsenlig och konsekvent. Den åtgärd som avses i lagstiftningen är begränsad till ålderspensionstagare och dessutom till vissa kategorier av pensionstagare, medan det finns andra lämpliga socialpolitiska verktyg, såsom progressiva inkomstskattesatser, transfereringar och andra former av skattefinansierat bistånd. Enligt nationell rätt befinner sig dessutom de pensionerade statliga tjänstemän som omfattas av 41 § PG 1965 i en särskild situation som särskiljer dem från personer som uppbär pensioner som regleras av reglerna om social trygghet, såsom ASVG. Ålderspensionen för dessa tjänstemän ska nämligen enligt rättspraxis från Verfassungsgerichtshof (Författningsdomstolen, Österrike), betraktas som offentligrättslig lön inom ramen för ett livslångt anställningsförhållande, vilken utgör ersättning för det arbete som utförts under tiden av aktiv tjänstgöring. Pensioner som utbetalas enligt systemen för social trygghet grundar sig på principen om avgiftsfinansiering och det är ett försäkringsorgan som är skyldigt att betala ut pensionen, medan de avgifter som erläggs av yrkesverksamma statstjänstemän betalas in till statsbudgeten och grundtanken bakom PG 1965 är inte identisk med grundtanken bakom förstnämnda system.
- 24 Den hänskjutande domstolen har dessutom påpekat att den nationella lagstiftaren inte har vidtagit samma "sociala kompensationsåtgärd" till förmån för statstjänstemän i aktiv tjänst. För år 2018 fick dessa fick nämligen, för att få del av den ekonomiska tillväxten, en löneökning utan avtrappning som översteg inflationen. Lagstiftaren har inte låtit ålderspensioner enligt andra företags- eller yrkesbaserade system för social trygghet, exempelvis privata system, vara föremål för samma justeringssystem, med undantag för en avgränsad kategori av pensioner som betalas

ut av företag med anknytning till staten. Den hänskjutande domstolen frågar sig även om det vid prövningen av huruvida den påstått diskriminerande åtgärden är proportionerlig och konsekvent ska beaktas att åtgärden inte var isolerad, eftersom klagandena i de nationella målen har åberopat de kumulerade verkningarna av de olika justeringsåtgärder som vidtagits sedan de pensionerades.

25 Den hänskjutande domstolen har slutligen påpekat att Bundesverwaltungsgericht (Federala förvaltningsdomstolen) angav att den ogynnsamma behandlingen av pensionärer med högre pensioner, som till största delen är män, ska prövas mot bakgrund av den omständigheten att kvinnor historiskt sett har missgynnats, det vill säga de har varit underrepresenterade på tjänster med högre lön. Den hänskjutande domstolen vill även få klarhet i vilka konsekvenser ett sådant konstaterande får för handläggningen av de nationella målen.

26 Mot denna bakgrund beslutade Verwaltungsgerichtshof (Högsta förvaltningsdomstolen) att vilandeförklara målen och ställa följande frågor till domstolen:

”1. Ska begränsningen i tiden för tillämpningen av principen om likabehandling av män och kvinnor enligt domen [av den 17 maj 1990, Barber (C-262/88, EU:C:1990:209)] samt enligt protokoll (nr 33) och artikel 12 i [direktiv 2006/54] tolkas på så sätt att en (österrikisk) pensionstagare inte eller endast (proportionerligt) avseende den del av pensionsrättigheterna som grundas på anställningsperioder efter den 1 januari 1994 kan åberopa principen om likabehandling för att göra gällande att denne diskriminerades av lagstiftning om justering av ålderspensioner i offentlig sektor för år 2018, såsom den lagstiftningen tillämpats i målen vid den nationella domstolen?

2) Ska principen om likabehandling av män och kvinnor (enligt artikel 157 FEUF jämförd med artikel 5 i direktiv 2006/54) tolkas på så sätt att en indirekt särbehandling, såsom den som – i förekommande fall – följer av 2018 års bestämmelser om justering av pensioner, vilka tillämpades i målen vid den nationella domstolen, även med beaktande av liknande åtgärder som vidtagits tidigare och den avsevärda förlust som orsakas av den kumulativa effekten av dessa justeringar jämfört med en inflationsbaserad justering av pensionsförmånernas reella värde (i enskilda fall upp till 25 procent), ska anses vara motiverad, i synnerhet

– för att förhindra att en ’klyfta’ uppstår mellan högre och lägre pensioner (vilket vore fallet vid regelbundna justeringar med en enhetlig procentsats), trots att denna klyfta vore rent nominell och förhållandet mellan de relativa värdena skulle förbli oförändrat,

– för att förverkliga en generell ’social komponent’ i den meningen att köpkraften för pensionstagare som erhåller lägre pensionsförmåner stärks, trots att a) denna målsättning kan uppnås även utan att begränsa uppräknings av högre pensioner och b) lagstiftaren inte har infört en motsvarande åtgärd som syftar till att stärka köpkraften i samband med inflationsjusteringen av lönerna för de tjänstemän i aktiv tjänst som uppbär lägre löner (på bekostnad av anpassningen av högre löner) och inte heller har infört en bestämmelse som innebär ett jämförbart ingrepp i justeringen av värdet på pensioner från andra företags- eller yrkesbaserade system för social trygghet (utan statligt deltagande), i syfte att stärka köpkraften för pensionstagare som erhåller lägre pensioner (på bekostnad av anpassningen av högre pensioner),

– för att upprätthålla och finansiera ’systemet’, trots att tjänstemannapensionerna inte utbetalas från ett bidragsfinansierat system som organiseras i en försäkringsliknande form av ett socialförsäkringsorgan, utan av förbundsstaten i egenskap av tjänstemännens

arbetsgivare, vilka, när de går i pension, erhåller ersättning för utfört arbete, vilket innebär att det inte är fråga om att upprätthålla eller finansiera ett system, utan i slutändan rent ekonomiska överväganden som är avgörande,

- eftersom det utgör ett fristående skäl som kan motivera särbehandling, eller (i föregående led) det på förhand är uteslutet att indirekt könsdiskriminering av män i den mening som avses i direktiv 2006/54 föreligger, när omständigheten att det statistiskt sett finns betydligt fler män i gruppen pensionstagare som erhåller högre pensioner ska anses vara en följd av att kvinnor, i synnerhet tidigare, i regel missgynnades i arbetslivet, eller
- eftersom bestämmelsen ska anses vara en positivt särbehandlande åtgärd i den mening som avses i artikel 157.4 FEUF och således är tillåten?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

- 27 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida protokoll nr 33 och artikel 12 i direktiv 2006/54 ska tolkas så, att den begränsning i tiden av verkningarna av principen om likabehandling av kvinnor och män som föreskrivs i dessa bestämmelser är tillämplig på en nationell lagstiftning som föreskriver en årlig justering av ålderspensioner som utbetalas enligt ett företags- eller yrkesbaserat system för social trygghet, vilken är tillämplig efter det datum som avses i de förstnämnda bestämmelserna.
- 28 Det ska inledningsvis erinras om att artikel 157 FEUF slår fast principen om lika lön för kvinnor och män för lika arbete eller likvärdigt arbete.
- 29 Vad beträffar direktiv 2006/54 innehåller detta, såsom framgår av artikel 1 i direktivet, bestämmelser som syftar till att genomföra principen om likabehandling av kvinnor och män i fråga om bland annat företags- och yrkesbaserade system för social trygghet.
- 30 Såsom framgår av begäran om förhandsavgörande och som EU-domstolen redan har slagit fast omfattas en sådan ålderspension, såsom den som betalas ut till österrikiska statstjänstemän enligt PG 1965, av begreppet ”lön” i den mening som avses i artikel 157 FEUF, eftersom beloppet är beroende av tjänstgöringsperioder och därmed likställda perioder samt av den lön som tjänstemannen erhåller och då pensionen utgör en framtida kontant utbetalning som arbetsgivaren betalar ut till sina anställda som direkt följd av anställningsförhållandet. Denna pension betraktas nämligen enligt den nationella lagstiftningen som en lön som fortsätter att betalas ut inom ramen för ett anställningsförhållande som fortgår efter det att tjänstemannen har beviljats pension (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 januari 2015, Felber, C-529/13, EU:C:2015:20, punkt 23).
- 31 En sådan pension betalas ut enligt ett ”företags- eller yrkesbaserat socialförsäkringssystem”, i den mening som avses i artikel 2.1 f i direktiv 2006/54, vilket ger dem som arbetar inom en yrkessektor förmåner som ska ersätta förmånerna enligt lagstadgade system för social trygghet. I Österrike omfattas nämligen inte statliga tjänstemän, på grund av att de är offentliganställda och tjänstgör inom förbundsstaten, av det pensionsförsäkringssystem som inrättas genom ASVG, såvitt deras

anställningsförhållande ger dem en rätt till pensionsförmåner som är likvärdiga med detta pensionssystem (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 juni 2016, Lesar, C-159/15, EU:C:2016:451, punkt 28).

- 32 För det första ska det erinras om att enligt lydelsen i protokoll nr 33 ska förmåner enligt ett företags- eller yrkesbaserat system för social trygghet vid tillämpningen av artikel 157 FEUF inte betraktas som lön "om och i den mån" de kan hänföras till anställningsperioder "före" den 17 maj 1990. Detsamma gäller enligt lydelsen i artikel 12.1 i direktiv 2006/54, i vilken det föreskrivs att "alla" förmåner enligt sådana system som härrör från anställningsperioder "efter" detta datum omfattas av åtgärderna för att införliva bestämmelserna i kapitel 2 i avdelning II i direktivet om likabehandling i sådana system.
- 33 Eftersom den begränsning i tiden av rättsverkningarna av principen om likabehandling av kvinnor och män som föreskrivs i dessa bestämmelser utgör ett undantag från huvudregeln i EUF-fördraget, ska den tolkas restriktivt.
- 34 Det ska för det andra påpekas att lydelsen i protokoll nr 33 är identisk med lydelsen i protokoll nr 17 om artikel 141 EG, som fogats till EG-fördraget. Dessa båda protokoll har ett uppenbart samband med domen av den 17 maj 1990, Barber (C-262/88, EU:C:1990:209), eftersom det i dem hänvisas till dagen för avkunnandet av den domen.
- 35 Såsom EU-domstolen slagit fast i domen av den 6 oktober 1993, Ten Oever (C-109/91, EU:C:1993:833) kan den direkta effekten av artikel 119 i EEG-fördraget (efter ändring, artikel 141 EG, nu artikel 157 FEUF), med avseende på domen av den 17 maj 1990, Barber (C-262/88, EU:C:1990:209), endast åberopas för att kräva likabehandling i fråga om yrkesbaserade pensioner, såvitt gäller sådana förmåner som är hänförliga till anställningsperioder efter den 17 maj 1990, det vill säga den dag då den domen meddelades, med undantag för fall där arbetstagare eller deras förmånsberättigade anhöriga före den tidpunkten har väckt talan vid domstol eller inlett ett likvärdigt förfarande enligt tillämplig nationell lagstiftning (dom av den 23 oktober 2003, Schönheit och Becker, C-4/02 och C-5/02, EU:C:2003:583, punkt 100 och där angiven rättspraxis).
- 36 Tvingande rättssäkerhetshänsyn utgör nämligen hinder mot en förnyad prövning av de rättsförhållanden vars rättsverkningar har uttömts, eftersom en sådan prövning skulle innebära en risk för retroaktivt ingripande i den ekonomiska balansen inom en rad pensionssystem (se, för ett liknande resonemang, dom av den 23 oktober 2003, Schönheit och Becker, C-4/02 och C-5/02, EU:C:2003:583, punkt 99).
- 37 Denna begränsning återges i protokoll nr 33 och återfinns även i artikel 12.1 i direktiv 2006/54.
- 38 Beträffande Republiken Österrike har det referensdatum som avses i domen av den 17 maj 1990, Barber (C-262/88, EU:C:1990:209) i enlighet med artikel 12.3 i direktivet ersatts med den 1 januari 1994.
- 39 För det tredje erinrar domstolen om att den princip om lika lön för kvinnor och män som avses i artikel 157 FEUF utgör en av grundvalarna för unionen. Enligt artikel 3.3 andra stycket FEU ska unionen bland annat främja jämställdhet mellan kvinnor och män, och enligt artikel 23 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ska jämställdhet mellan kvinnor och män säkerställas på alla områden, inbegripet i fråga om anställning, arbete och lön (se, för ett liknande resonemang, dom av den 3 juni 2021, Tesco Stores, C-624/19, EU:C:2021:429, punkterna 33 och 34 och där angiven rättspraxis).

- 40 I förevarande fall framgår det av begäran om förhandsavgörande att den årliga justering för år 2018 av ålderspensionerna som föreskrivs i den nationella lagstiftning som är aktuell i de nationella målen beräknas på grundval av den ålderspension som pensionstagaren uppbar föregående år och till vilken en rättighet redan hade uppkommit och att justeringen gradvis minskar för att bli obefintlig över ett visst belopp. Justeringen är inte beroende av den berörda pensionstagarens anställnings- eller anslutningsperioder.
- 41 Klagandena i de nationella målen har vid den hänskjutande domstolen gjort gällande att åsidosättandet av principen om likabehandling av kvinnor och män endast har åsidosatts med avseende på denna nationella lagstiftning, som inte har retroaktiv verkan. Klagandena pensionerades dessutom efter den 1 januari 1994 och uppbar en pension som de inte har bestritt vare sig vad gäller det datum då den började utbetalas eller det belopp som den ursprungligen fastställdes till. De har inte heller ifrågasatt storleken på deras pension i samband med tidigare utbetalningar eller anställningsperioder före den 1 januari 1994.
- 42 Mot bakgrund av överväganden i punkterna 32–39 ovan ska protokoll nr 33 och artikel 12 i direktiv 2006/54 dock inte tolkas så, att den begränsning i tiden av verkningarna av principen om likabehandling av kvinnor och män som föreskrivs i dessa bestämmelser ska tillämpas på en årlig justering av ålderspensioner, eftersom en sådan mekanism inte medför ett ifrågasättande av rättigheter som förvärvats eller av utbetalningar som skett före den referenstidpunkt som föreskrivs i dessa bestämmelser. Av detta följer att denna begränsning i förevarande fall inte kan göras gällande mot klagandena i de nationella målen vad gäller en årlig justering av ålderspensioner, såsom den justering som föreskrivs i den nationella lagstiftning som är aktuell i de nationella målen och som endast avser år 2018.
- 43 Mot bakgrund av det anförda ska den första frågan besvaras enligt följande. Protokoll nr 33 och artikel 12 i direktiv 2006/54 ska tolkas så, att den begränsning i tiden av verkningarna av principen om likabehandling av kvinnor och män som föreskrivs i dessa bestämmelser inte är tillämplig på en nationell lagstiftning om årlig justering av ålderspensioner som utbetalas enligt ett företags- eller yrkesbaserat system för social trygghet, vilken är tillämplig efter den tidpunkt som avses i nämnda bestämmelser.

Den andra frågan

- 44 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida artikel 157 FEUF och artikel 5 i direktiv 2006/54 ska tolkas så, att de utgör hinder för en nationell lagstiftning som föreskriver att den årliga justeringen av ålderspensionerna för nationella offentlignanställda tjänstemän gradvis ska minska i förhållande till pensionens högre storlek och att det inte ska ske någon som helst justering om pensionen överstiger ett visst belopp.
- 45 I artikel 5 c i direktivet förbjuds all direkt eller indirekt könsdiskriminering i företags- eller yrkesbaserade system för social trygghet vid beräkningen av förmåner.
- 46 Domstolen konstaterar inledningsvis att en sådan nationell lagstiftning som den som är aktuell i de nationella målen inte innebär någon direkt diskriminering, eftersom den är tillämplig utan åtskillnad på både kvinnliga och manliga arbetstagare.
- 47 Vad gäller frågan huruvida en sådan lagstiftning medför indirekt diskriminering, såsom sådan diskriminering definieras i artikel 2.1 b i direktivet, framgår det av begäran om förhandsavgörande att enligt 41 § stycke 4 PG 1965, jämförd med 711 § stycke 1 ASVG,

missgynnas österrikiska federala tjänstemän som uppbär en månatlig ålderspension som överstiger ett visst belopp i förhållande till dem vilkas ålderspension är lägre, eftersom de förstnämnda inte har fått någon höjning av sina pensioner eller endast fått sina pensioner höjda i mindre omfattning. Lagstiftningen i fråga innebär således att österrikiska federala tjänstemän enligt ett skenbart neutralt kriterium – storleken på deras pensioner – behandlas olika.

- 48 När det gäller frågan huruvida denna särbehandling särskilt missgynnar personer av det ena könet i förhållande till personer av det andra könet, har den hänskjutande domstolen angett att det, på grundval av de uppgifter som klagandena i de nationella målen har lagt fram och de konstateranden som Bundesverwaltungsgericht (Federala förvaltningsdomstolen) har gjort, inte är uteslutet att, ur statistisk synvinkel, villkoren för att det ska föreligga indirekt könsdiskriminering är uppfyllda. Vad särskilt gäller två av klagandena i de nationella målen har det inte bestritts att betydligt fler män än kvinnor berörs av 41 § stycke 4 PG 1965, jämförd med 711 § 1 sista meningen ASVG, eftersom fler män ingår i den kategori av personer som uppbär pensioner som överstiger det takbelopp som fastställs i denna lagstiftning.
- 49 EU-domstolen har i det avseendet slagit fast att personer kan anses vara särskilt missgynnade om det bevisas att en nationell lagstiftning missgynnar en betydligt större andel personer av det ena könet än av det andra könet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 24 september 2020, YS (Tjänstepension för högra tjänstemän), C-223/19, EU:C:2020:753, punkt 49 och där angiven rättspraxis).
- 50 Bedömningen av de omständigheter som ger anledning att anta att det har förekommit indirekt diskriminering är en fråga för den nationella domstolen i enlighet med nationell rätt eller praxis, i vilken det, särskilt vad gäller indirekt diskriminering, kan föreskrivas att sådan diskriminering kan visas genom alla medel, inbegripet statistiska uppgifter. Det ankommer således på den nationella domstolen att bedöma i vilken utsträckning den statistik som lagts fram för den domstolen är tillförlitlig och kan beaktas, det vill säga i synnerhet att den inte är uttryck för rent slumpmässiga eller konjunkturbetonade företeelser och att den är tillräckligt signifikativ (dom av den 24 september 2020, YS (Tjänstepension för högra tjänstemän), C-223/19, EU:C:2020:753, punkterna 50 och 51 och där angiven rättspraxis).
- 51 För det fall tillgänglig statistik faktiskt visar att andelen arbetstagare av det ena könet som påverkas av den aktuella nationella lagstiftningen är betydligt högre än den andel arbetstagare av det andra könet som påverkas och som också omfattas av lagstiftningens tillämpningsområde, finns det anledning att anse att ett sådant fall utgör indirekt könsdiskriminering som strider mot artikel 5 c i direktiv 2006/54, såvida inte bestämmelserna motiveras av sakliga skäl som helt saknar samband med könsdiskriminering (se, för ett liknande resonemang, dom av den 6 december 2007, Voß, C-300/06, EU:C:2007:757, punkt 42 och där angiven rättspraxis och dom av den 24 september 2020, YS (Tjänstepension till högre tjänstemän), C-223/19, EU:C:2020:753, punkt 54).
- 52 I ett sådant fall ankommer det således på den hänskjutande domstolen att pröva i vilken mån en sådan särbehandling trots detta kan vara motiverad av faktorer som helt saknar samband med diskriminering på grund av kön, såsom följer av artikel 2.1 b i direktiv 2006/54.
- 53 Enligt EU-domstolens praxis är detta i synnerhet fallet om de valda medlen svarar mot ett legitimt socialpolitiskt mål, är ägnade att uppnå det mål som eftersträvas med den aktuella lagstiftningen och är nödvändiga för att uppnå detta mål, varvid det ska preciseras att de endast kan anses vara ägnade att säkerställa förverkligandet av det åberopade målet om de verkligen tillgodoser behovet

av att uppnå målet och genomförs på ett konsekvent och systematiskt sätt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 17 juli 2014, Leone, C-173/13, EU:C:2014:2090, punkterna 53 och 54 och där angiven rättspraxis och dom av den 24 september 2020, YS (Tjänstepension för högre tjänstemän), C-223/19, EU:C:2020:753, punkt 56).

- 54 Domstolen har för övrigt funnit att medlemsstaterna har ett stort utrymme för eget skön när de väljer åtgärder för att förverkliga målen för sin social- och sysselsättningspolitik (dom av den 24 september 2020, YS (Tjänstepension till högre tjänstemän), C-223/19, EU:C:2020:753, punkt 57 och där angiven rättspraxis).
- 55 Det framgår även av EU-domstolens rättspraxis att det i slutändan visserligen ankommer på den nationella domstolen, som är ensam behörig att bedöma de faktiska omständigheterna och att tolka den nationella lagstiftningen, att avgöra om och i vilken utsträckning den aktuella lagbestämmelsen är motiverad av sakliga skäl. EU-domstolen, som ska ge de nationella domstolarna användbara svar, är emellertid behörig att ge anvisningar som är ägnade att göra det möjligt för den hänskjutande domstolen att avgöra målet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 24 september 2020, YS (Tjänstepension för högre tjänstemän), C-223/19, EU:C:2020:753, punkt 58).
- 56 I förevarande fall framgår det av handlingarna i målet att den nationella lagstiftning som är aktuell i de nationella målen syftar till att bevara pensionärernas köpkraft genom att lägre pensioner gynnas i förhållande till högre pensioner genom en "social kompensation" för att förhindra att det uppkommer alltför stora skillnader och för att säkerställa en hållbar finansiering av pensionerna.
- 57 Enligt domstolens praxis kan budgetmässiga överväganden visserligen inte motivera diskriminering som missgynnar något av könen, men målen att säkerställa en hållbar finansiering av ålderspensionssystemet kan anses utgöra legitima socialpolitiska mål som helt saknar samband med diskriminering på grund av kön (se, för ett liknande resonemang, dom av den 24 september 2020, YS (Tjänstepension till högre tjänstemän), C-223/19, EU:C:2020:753, punkt 61 och dom av den 21 januari 2021, INSS, C-843/19, EU:C:2021:55, punkt 38).
- 58 Av detta följer att den nationella lagstiftning som är aktuell i de nationella målen eftersträvar legitima socialpolitiska mål som helt saknar samband med diskriminering på grund av kön.
- 59 Beträffande frågan huruvida lagstiftningen uppfyller de krav på proportionalitet som det erinras om i punkt 53 ovan, i synnerhet kravet att lagstiftningen ska vara ändamålsenlig, framgår följande av de upplysningar som domstolen har tillgång till. Lagstiftningen gör det endast möjligt att höja ålderspensioner som uppgår till låga eller medellåga belopp, samtidigt som det säkerställs att höjningen av de lägsta pensionerna överstiger inflationstakten och att det därigenom bidrar till den hållbara finansieringen av pensionerna och till att minska skillnaderna mellan pensioner.
- 60 Såsom den hänskjutande domstolen har påpekat påverkar visserligen inte en indexering av pensionerna till inflationstakten i sig skillnaderna mellan de olika pensionerna och skillnaderna mellan dessa består ur matematisk synvinkel. Prishöjningar påverkar emellertid i högre grad levnadsstandarden för de personer som uppbär låga ålderspensioner. Eftersom den nationella lagstiftning som är i fråga i de nationella målen endast drabbar de pensioner vilkas belopp överstiger ett visst tröskelvärde, medför den dessutom att dessa pensioner närmar sig nivån för de lägsta pensionerna.

- 61 Beträffande frågan huruvida denna lagstiftning har genomförts på ett konsekvent och systematiskt sätt, påpekar domstolen att det framgår av begäran om förhandsavgörande och den österrikiska regeringens yttrande att lagstiftningen är tillämplig på samtliga offentliganställda tjänstemäns ålderspensioner, men även på pensionstagare enligt både företags- och yrkesbaserade system för social trygghet som är underställda statlig tillsyn och den lagstadgade pensionsförsäkring som föreskrivs i ASVG. Den årliga justering av pensionerna som är aktuell i de nationella målen är således tillämplig på samtliga personer som uppstår statliga pensioner, vilket det emellertid ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera.
- 62 Med hänsyn till det stora utrymme för skönsmässig bedömning som medlemsstaterna förfogar över vid valet av åtgärder för att genomföra målen för sin social- och sysselsättningspolitik, vilket det erinrats om i punkt 54 i förevarande dom, kan inte konsekvensen i genomförandet av pensionsjusteringen enbart ifrågasättas av den omständigheten att andra specifika socialpolitiska verktyg redan har inrättats i syfte att uppnå målet att stärka låga inkomster.
- 63 Detsamma gäller den omständigheten att varken pensioner enligt privata företags- eller yrkesbaserade system för social trygghet eller lönerna för yrkesverksamma offentliganställda tjänstemän är föremål för samma justering.
- 64 Beträffande de privata systemen hör dessa, med förbehåll för den kontroll som det ankommer på den hänskjutande domstolen att göra, inte till staten. Beträffande de yrkesverksamma offentliganställda tjänstemännen konstaterar domstolen följande. Det är visserligen riktigt att enligt nationell rätt innebär utnämningen som offentliganställd tjänsteman att det skapas ett livslångt anställningsförhållande och att dessa tjänstemäns ålderspensioner motsvarar en lön som staten är skyldig att betala som ersättning för deras arbetsinsatser under tiden av aktiv tjänstgöring. Det framgår emellertid också av begäran om förhandsavgörande och av den österrikiska regeringens skriftliga yttrande att pensionssystemet för offentliganställda tjänstemän har genomgått flera ändringar under de senaste tjugo åren i syfte att få detta system att överensstämma med ASVG-systemet. I synnerhet följer justeringen av offentliganställda tjänstemäns pensioner inte längre löneutvecklingen för tjänstemän i aktiv tjänst, utan i stället i princip inflationstakten, vilket är fallet med de pensioner som betalas ut enligt ASVG-systemet. Med hänsyn till de mål som eftersträvas med den nationella lagstiftning som är aktuell i de nationella målen förefaller det som om pensionerade och yrkesverksamma offentliganställda tjänstemän inte befinner sig i en jämförbar situation. I synnerhet målsättningen att minska skillnaderna mellan ålderspensioner för att förhindra att det över tid uppstår en klyfta mellan pensionsnivåerna kräver nämligen att det görs en åtskillnad mellan hanteringen av pensioner och hanteringen av löner.
- 65 Den omständigheten att pensionerna för offentliganställda tjänstemän inte utbetalas av ett försäkringsorgan till vilket tjänstemännen har betalat in avgifter, utan direkt av staten förefaller inte heller vara avgörande i förhållande till det mål om en hållbar finansiering av ålderspensionerna och en minskning av skillnaden mellan pensionerna som den österrikiska lagstiftaren eftersträvar genom att anta den nationella lagstiftning som är aktuell i de nationella målen. Dessutom utgör en justering av pensionerna inte en förmån som utgör motprestation för inbetalda avgifter (se, för ett liknande resonemang, dom av den 20 oktober 2011, Brachner, C-123/10, EU:C:2011:675, punkt 79).
- 66 Lagstiftningen har således genomförts på ett systematiskt och konsekvent sätt, med förbehåll för de kontroller som det ankommer på den hänskjutande domstolen att göra i detta avseende.

- 67 Lagstiftningen förefaller inte heller gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de eftersträlvade målen. Klagandena i de nationella målen har visserligen gjort gällande att det skett en väsentlig värdeminskning av deras ålderspension, jämfört med om de varje år sedan sin pensionering i enlighet med nationell rätt skulle ha haft rätt till en justering som motsvarade inflationen. Domstolen påpekar emellertid att den nationella lagstiftning som är aktuell i de nationella målen beaktar de berörda personernas bidragsförmåga. De begränsningar i höjningen av pensionerna som föreskrivs i 711 § ASVG, till vilken 41 § stycke 4 PG 1965 hänvisar, avtrappas nämligen stegvis beroende på pensionsbeloppet och det är endast för de högsta pensionerna som någon höjning inte kan komma i fråga.
- 68 Under dessa omständigheter behöver det inte prövas huruvida dessa begränsningar kan vara motiverade enligt artikel 157.4 FEUF och artikel 3 i direktiv 2006/54. Det ska i detta hänseende i vart fall erinras om att enligt domstolens praxis kan dessa bestämmelser inte tillämpas på en nationell lagstiftning om denna lagstiftning endast innebär att kvinnor ges ett komplement i samband med beviljandet av en pension, utan att avhjälpa de problem som kvinnor möter under sina yrkeskarriärer och detta komplement förefaller således inte kunna kompensera för de nackdelar som kvinnor utsätts för genom att hjälpa dem i karriären och således i praktiken säkerställa full jämställdhet mellan kvinnor och män i arbetslivet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 december 2019, Instituto Nacional de la Seguridad Social (Pensionstillägg för mödrar), C-450/18, EU:C:2019:1075, punkt 65 och där angiven rättspraxis).
- 69 Mot bakgrund av det anförda ska den andra frågan besvaras enligt följande. Artikel 157 FEUF och artikel 5 c i direktiv 2006/54 ska tolkas så, att de inte utgör hinder för en nationell lagstiftning som föreskriver att den årliga justeringen av ålderspensionerna för nationella offentliganställda tjänstemän gradvis ska minska i förhållande till pensionens högre storlek och att det inte ska ske någon som helst justering om pensionen överstiger ett visst belopp, för det fall lagstiftningen i fråga missgynnar en betydligt större andel manliga än kvinnliga pensionstagare och förutsatt att lagstiftningen på ett konsekvent och systematiskt sätt eftersträvar målsättningarna att säkerställa en hållbar finansiering av ålderspensionerna och att minska skillnaderna mellan nivåerna på de pensioner som finansieras av staten – utan att gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa målsättningar.

Rättegångskostnader

- 70 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i de nationella målen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

- 1) Protokoll (nr 33) om artikel 157 FEUF, som fogats till EUF-fördraget, och artikel 12 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/54/EG av den 5 juli 2006 om genomförandet av principen om lika möjligheter och likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet ska tolkas så, att den begränsning i tiden av verkningarna av principen om likabehandling av kvinnor och män som föreskrivs i dessa bestämmelser inte är tillämplig på en nationell lagstiftning om årlig justering av ålderspensioner som utbetalas enligt ett företags- eller yrkesbaserat system för social trygghet, vilken är tillämplig efter den tidpunkt som avses i nämnda bestämmelser.**

- 2) Artikel 157 FEUF och artikel 5 c i direktiv 2006/54 ska tolkas så, att de inte utgör hinder för en nationell lagstiftning som föreskriver att den årliga justeringen av ålderspensionerna för nationella offentligtanställda tjänstemän gradvis ska minska i förhållande till pensionens högre storlek och att det inte ska ske någon som helst justering om pensionen överstiger ett visst belopp, för det fall lagstiftningen i fråga missgynnar en betydligt större andel manliga än kvinnliga pensionstagare och förutsatt att lagstiftningen på ett konsekvent och systematiskt sätt eftersträvar målsättningarna att säkerställa en hållbar finansiering av ålderspensionerna och att minska skillnaderna mellan nivåerna på de pensioner som finansieras av staten – utan att gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa målsättningar.

Underskrifter